

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๙/๕๕๓๐

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความเห็นชอบทำที่ไทยสำหรับการประชุมรัฐมนตรีขององค์การการค้าโลก สมัยสามัญ ครั้งที่ ๑๑ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. เอกสารกรอบการเจรจาการค้าพหุภาคีภายใต้องค์การการค้าโลก และกรอบการเจรจาเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์การการค้าโลก

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นทำที่ไทยสำหรับการประชุมรัฐมนตรีขององค์การการค้าโลก สมัยสามัญ ครั้งที่ ๑๑ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี เนื่องจากมีนัยสำคัญเชิงนโยบายด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศ ตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ อาร์เจนตินาจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) สมัยสามัญ ครั้งที่ ๑๑ (The Eleventh Ministerial Conference: MC 11) ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงบัวโนสไอเรส เพื่อพิจารณาและตัดสินใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของ WTO เพื่อให้การเจรจาเปิดเสรีทางการค้าของ WTO ในรอบปัจจุบัน (รอบโดฮา) มีความคืบหน้า โดยกลุ่มประเทศผู้ส่งออกสินค้าเกษตร (กลุ่มแครนส์: Cairns Group^๑) ซึ่งไทยเป็นสมาชิก อาจจัดให้มีการประชุมระดับรัฐมนตรีของกลุ่มแครนส์ ในวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ระหว่างการประชุม MC 11 ด้วย

๑.๒ การประชุมระดับรัฐมนตรีขององค์การการค้าโลก เป็นกลไกการดำเนินงานและการตัดสินใจของ WTO ในระดับสูงสุด มีกำหนดการประชุมอย่างน้อย ๑ ครั้งในทุก ๒ ปี ทำหน้าที่ในการตัดสินใจและกำหนดทิศทางเกี่ยวกับกิจกรรมทั้งปวงของ WTO

๑.๓ การประชุมรัฐมนตรีขององค์การการค้าโลก ครั้งก่อนหน้า คือ ครั้งที่ ๑๐ (MC 10) จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๕-๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงไนโรบี ประเทศเคนยา มีการจัดทำปฏิญญารัฐมนตรี (Ministerial Declaration) และข้อตัดสินใจของรัฐมนตรี (Ministerial Decision) ในเรื่องที่สำคัญ เช่น ให้สมาชิก WTO ยกเลิกการอุดหนุนส่งออกสินค้าเกษตร โดยประเทศพัฒนาแล้วต้องยกเลิกทันที และประเทศกำลังพัฒนา ให้ยกเลิกภายในสิ้นปี ๒๕๖๑ ยกเว้นสินค้าที่มีการแจ้งต่อ WTO ใน ๓ ปีหลังสุด ให้ยกเลิกภายในปี ๒๕๖๕

๑.๔ รัฐสภาเคยให้ความเห็นชอบกรอบการเจรจาของไทยภายใต้องค์การการค้าโลก เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และกรอบการเจรจาเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์การการค้าโลก เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

^๑ ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๑๙ ประเทศ ได้แก่ อาร์เจนตินา ออสเตรเลีย บราซิล แคนาดา ชิลี โคลอมเบีย คอสตาริกา กัวเตมาลา อินโดนีเซีย มาเลเซีย นิวซีแลนด์ ปากีสถาน ปารากวัย เปรู ฟิลิปปินส์ แอฟริกาใต้ ไทย อุรุกวัย และเวียดนาม

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๔(๗) ของพระราชบัญญัติการว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับการระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ต้องนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน กระทรวงพาณิชย์จึงเห็นควรเสนอทำที่ไทยสำหรับการประชุมรัฐมนตรีขององค์การการค้าโลก สมัยสามัญ ครั้งที่ ๑๑ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๐ เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เพื่อให้คณะผู้แทนไทยใช้เป็นท่าทีในการประชุม

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุมรัฐมนตรีขององค์การการค้าโลก สมัยสามัญ ครั้งที่ ๑๑ (MC 11) และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๐-๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๐

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

การประชุมรัฐมนตรีขององค์การการค้าโลก สมัยสามัญ ครั้งที่ ๑๑ มีประเด็นสำคัญที่สมาชิกพยายามผลักดัน ได้แก่ การเจรจาจัดทำกฎเกณฑ์การค้ากับการค้าสินค้าเกษตร การจัดทำกฎเกณฑ์ทางการค้า การค้าบริการ ประเด็นว่าด้วยการพัฒนาและประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย การค้าสินค้าอุตสาหกรรม การอำนวยความสะดวกการลงทุน การพัฒนาระบบการดำเนินงานภายใต้ WTO และประเด็นต่อเนื่องจากการประชุม MC 10

การประชุม MC 11 จะสรุปผลในรูปแบบของรายงานสรุปผลการประชุม (Summary Report) หรือบันทึกถ้อยแถลงการประชุมของประธานฯ (Chairman's Concluding Statement) หรือปฏิญญาของรัฐมนตรี (Ministerial Declaration) ขณะที่การประชุมรัฐมนตรีกลุ่มเคิร์นส์จะมีการออกถ้อยแถลงของรัฐมนตรีร่วมกัน (Statement of the Cairns Group Ministerial Meeting) ซึ่งผลการประชุมทั้งสองเรื่องจะเป็นเอกสารที่ไม่มีการลงนามและไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะก่อให้เกิดพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์เห็นควรขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีต่อท่าทีของประเทศไทยสำหรับการประชุมรัฐมนตรีขององค์การการค้าโลก สมัยสามัญ ครั้งที่ ๑๑ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงคมนาคม กรมการปกครอง กรมการค้าต่างประเทศ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กรมการค้าภายใน กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมศุลกากร สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรมประมง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประชุมหารือเพื่อกำหนดท่าทีไทย เมื่อวันที่ ๒ และ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ สรุปได้ดังนี้

๕.๑ การเจรจาสินค้าเกษตร (Agriculture) มีประเด็นหลักในการเจรจาประกอบด้วย

๕.๑.๑ การเปิดตลาด มีเป้าหมายให้เปิดตลาดสินค้าเกษตรเพิ่มเติมโดยลดภาษีสินค้าเกษตรระหว่างกัน มีหลักการสำคัญคือ สินค้าเกษตรที่มีอัตราภาษีสูงต้องลดภาษีลงในอัตราที่มากกว่าสินค้าเกษตรที่มีอัตราภาษีต่ำ ทั้งนี้ ยังให้ความยืดหยุ่นสำหรับสินค้าเกษตรที่มีความอ่อนไหว

• ท่าทีไทย ไทยควรผลักดันให้เปิดตลาดสินค้าเกษตรมากขึ้นโดยลดภาษีสินค้าเกษตร ทั้งนี้ ให้อ่อนไหวสำหรับประเทศกำลังพัฒนา

๕.๑.๒ การอุดหนุนภายใน มีเป้าหมายลดการอุดหนุนภายในที่บิดเบือนตลาดลง เช่น การจํานํา การประกันราคาสินค้าเกษตร เป็นต้น

• ท่าทีไทย ไทยสนับสนุนการลดการอุดหนุนภายในที่บิดเบือนการค้า โดยให้ความยืดหยุ่นสำหรับประเทศกำลังพัฒนา

๕.๑.๓ การเก็บสำรองสินค้าเกษตรเพื่อความมั่นคงทางอาหาร มีเป้าหมายเพื่อหาข้อสรุปถาวรสำหรับกลไกการเก็บสำรองสินค้าเกษตรเพื่อความมั่นคงทางอาหาร จากมติที่ประชุม MC 9 ที่ได้รับรอง

กฎเกณฑ์ชั่วคราวที่กำหนดให้ประเทศกำลังพัฒนาที่ใช้มาตรการตามภาคผนวก ๒ ของความตกลงเกษตรภายใต้ WTO สามารถได้รับการยกเว้นไม่ถูกฟ้องการอุดหนุนภายใน

- ท่าทีไทย ให้มีการกำหนดเงื่อนไขและข้อกำหนดในการบังคับใช้มาตรการอย่างเข้มงวดและรัดกุม เพื่อวัตถุประสงค์ความมั่นคงทางอาหารอย่างแท้จริง และไม่ส่งผลกระทบต่อสิทธิในการค้า

๕.๑.๔ การห้ามหรือจำกัดการส่งออก การพิจารณาปรับปรุงกลไกเรื่องความโปร่งใสในการออกมาตรการ เนื่องจากมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารในหลายประเทศ โดยเฉพาะประเทศ LDCs และประเทศที่เป็นผู้นำเข้าอาหารสุทธิ

- ท่าทีไทย ไม่ขัดข้องในหลักการเรื่องความโปร่งใสในการดำเนินมาตรการ โดยกำหนดเวลาในการแจ้งการดำเนินมาตรการต้องไม่ก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศผู้ดำเนินมาตรการ

๕.๑.๕ การจัดทำแผนดำเนินงาน (Work Programme) สำหรับการเจรจาเกษตรในเรื่องต่างๆ เช่น การอุดหนุนภายใน การเปิดตลาด และการแข่งขันด้านการส่งออก เป็นต้น ที่ไม่สามารถหาข้อสรุปภายในการประชุม MC 11 ได้ หรือต้องการเจรจาต่อเนื่องหลังจากการประชุม MC 11 สมาชิก WTO อาจเสนอให้มีการกำหนดแนวทางการเจรจาต่อไป เช่น จัดทำถ้อยคำใน Ministerial Declaration หรือแผนการดำเนินการเจรจาต่างๆ เพื่อหาข้อสรุปต่อไป เป็นต้น

- ท่าทีไทย สนับสนุนการกำหนดแนวทางการเจรจาในเรื่องต่างๆ ต่อไป เช่น การจัดทำแผนการดำเนินงาน โดยไม่ควรกำหนดเงื่อนไขระยะเวลาที่เข้มงวดในการหาข้อสรุปการเจรจา

๕.๒ กฎเกณฑ์ทางการค้า (Rules) เป็นการเจรจาเพื่อแก้ไขปรับปรุงกฎระเบียบของ WTO เพื่อให้มีความชัดเจน โปร่งใสและเป็นธรรมมากขึ้น ใน ๔ เรื่อง ได้แก่ (๑) การอุดหนุนและมาตรการตอบโต้การอุดหนุน (Subsidies and Countervailing Measures: SCM) (๒) การตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-Dumping: AD) (๓) การรวมกลุ่มภูมิภาค (Regional Trade Agreements: RTAs) และ (๔) การอุดหนุนประมง (Fisheries Subsidies) โดยประเด็นที่สมาชิกพยายามผลักดันสำหรับการประชุมในครั้งนี้ คือ การห้ามการอุดหนุนประมง

- ท่าทีไทย ไทยสนับสนุนการดำเนินการเพื่อปรับปรุงกฎระเบียบเรื่องการอุดหนุนและมาตรการตอบโต้การอุดหนุน การตอบโต้การทุ่มตลาด การรวมกลุ่มภูมิภาค และการอุดหนุนประมง ให้ชัดเจน โปร่งใสและเป็นธรรมมากขึ้น เพื่อไม่ให้ถูกประเทศอื่นใช้มาตรการที่ไม่เป็นธรรม ไม่โปร่งใสและไม่สอดคล้องกับความตกลงภายใต้ WTO ในขณะเดียวกันก็ไม่สร้างภาระเกินสมควรกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย นอกจากนี้ยังเห็นด้วยในหลักการเกี่ยวกับการห้ามการอุดหนุนประมงที่ก่อให้เกิดการทำประมงเกินขนาด (Overfishing) และเกินศักยภาพการผลิต (Overcapacity) รวมทั้งการอุดหนุนประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และขาดการควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated: IUU) ที่สอดคล้องกับการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) ข้อที่ ๑๔.๖ โดยต้องมีการให้การปฏิบัติที่พิเศษและแตกต่างแก่ประเทศกำลังพัฒนา

๕.๓ การค้าบริการ (Services) การเจรจาจัดทำวินัยเพื่อกำกับดูแลการใช้กฎระเบียบภายในประเทศ (Disciplines on Domestic Regulations) ตามข้อ VI:4 ของความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ (GATS) เป็นหนึ่งใน Built-in Agenda ที่ WTO จะต้องมีการเจรจาเพื่อจัดทำการใช้มาตรการที่เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขและขั้นตอนการออกใบอนุญาต เงื่อนไขและขั้นตอนการยอมรับคุณสมบัติ และมาตรฐานทางเทคนิค ที่ต้องเป็นไปโดยไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคที่ไม่จำเป็นต่อการค้าบริการ

- ท่าทีไทย ไทยสนับสนุนการเจรจาจัดทำวินัยเพื่อกำกับดูแลการใช้กฎระเบียบภายในประเทศฯ ตามอาณัติภายใต้ความตกลง GATS ข้อ VI:4 และให้ระบุในปฏิญญาของรัฐมนตรีให้ประเทศสมาชิก WTOหารือเรื่องกฎระเบียบภายในประเทศต่อไปภายหลังการประชุม MC 11 โดยใช้ Text-based เพื่อหาข้อสรุปที่ได้ฉันทามติ

๕.๔ ประเด็นว่าด้วยการพัฒนาและประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Development & LDCs issues) ส่วนใหญ่เป็นการหารือในประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด โดยกลุ่มแอฟริกาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ที่เรียกว่ากลุ่ม G90 ได้เสนอให้มีเรื่องการปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่าง (Special and Differential Treatment: S&D) และการให้ความยืดหยุ่นสำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุดในหัวข้อสำคัญ อาทิ มาตรการด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช อุปสรรคทางเทคนิคทางการค้า มาตรการปกป้อง การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการเข้าเป็นสมาชิก WTO เป็นต้น

- ท่าทีไทย สนับสนุนให้ประเทศพัฒนาน้อยที่สุดเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของระบบการค้าพหุภาคี ตลอดจนการให้การปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างและการให้ความยืดหยุ่นสำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

๕.๕ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การหารือภายใต้แผนการดำเนินงานด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับการค้าบริการ การค้าสินค้า สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และการพัฒนา โดยสมาชิก WTO มีความพยายามผลักดันให้การดำเนินการเรื่องพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีความคืบหน้า โดยจัดทำข้อเสนอเพื่อให้อาณัติในการเจรจาประเด็นภายใต้แผนการดำเนินงานฯ หรือปรับปรุงกระบวนการหารือให้เกิดความชัดเจนทั้งในเรื่องเวทีหารือและประเด็นที่จะหารือ

- ท่าทีไทย สนับสนุนให้มีการปรับปรุงกระบวนการหารือภายใต้แผนการดำเนินงานฯ ให้เกิดความชัดเจนทั้งในเรื่องเวทีหารือและประเด็นที่จะหารืออันจะนำไปสู่การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินการด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยคำนึงถึงความพร้อมและระดับการพัฒนาที่แตกต่างกันของประเทศสมาชิก รวมทั้งสนับสนุนให้มีการหารือในประเด็นเรื่องพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อการพัฒนาที่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของไทย

๕.๖ การสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (Micro, Small and Medium Enterprises: MSMEs) เป็นการหารือเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน MSMEs ให้มีศักยภาพในการค้าระหว่างประเทศ โดยอาจมีการจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อแสวงหาแนวทางในการส่งเสริม MSMEs ภายใต้กรอบ WTO

- ท่าทีไทย สนับสนุนให้มีการหารือเรื่อง MSMEs และการพัฒนาศักยภาพของ MSMEs ให้เข้าไปมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าโลก โดยเฉพาะ MSMEs ในประเทศกำลังพัฒนา โดยการดำเนินการใดๆ จะต้องเป็นไปตามกฎเกณฑ์ภายใต้ WTO และไม่ส่งผลกระทบต่อกฎระเบียบภายในประเทศ

๕.๗ เรื่องต่อเนื่องจากการประชุม MC 10 ที่ประชุม MC 10 มีมติในเรื่อง (๑) พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยให้ขยายเวลาการยกเว้นการเก็บอากรศุลกากรชั่วคราวสำหรับการค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Customs Duties Moratorium on Electronic Transmissions) ภายใต้แผนงาน Work Programme on Electronic Commerce จนถึงการประชุม MC 11 และให้คณะมนตรีใหญ่ (General Council) ทบทวนการดำเนินงานภายใต้ Work Programme และรายงานต่อที่ประชุม MC 11 และ (๒) การขยายเวลาการยกเว้นการฟ้องกรณีพิพาทเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา แม้ว่าอาจจะไม่ได้ทำผิดพันธกรณีภายใต้ความตกลง TRIPS (TRIPS non-violation and situation complaints) จนถึงการประชุม MC 11 และให้คณะมนตรี TRIPS (Council for TRIPS) พิจารณาขอบเขตและรูปแบบของการฟ้องร้องกรณีดังกล่าวและจัดทำข้อเสนอแนะต่อที่ประชุม MC 11 ดังนั้น ที่ประชุม MC 11 จะมีการพิจารณาในทั้งสองเรื่อง

- ท่าทีไทย (๑) สนับสนุนการต่ออายุการขยายเวลาการยกเว้นการเก็บอากรศุลกากรชั่วคราวสำหรับการค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้ขยายตัวมากขึ้น ทั้งนี้ ไทยยังไม่ควรสนับสนุนให้เป็นมาตรการถาวร เพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบายด้านภาษีในอนาคต (๒) สนับสนุนการขยายเวลาการยกเว้นการฟ้องกรณีพิพาทเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา แม้ว่าอาจจะไม่ได้ทำผิดพันธกรณีภายใต้ความตกลง TRIPS เพื่อที่ไทยจะใช้ประโยชน์จากความยืดหยุ่นหรือข้อยกเว้นภายใต้ความตกลง TRIPS โดยเป็นการป้องกันความเสี่ยงที่จะถูกฟ้องร้องกรณีพิพาท กรณีได้รับความเสียหายหรือเสียประโยชน์อันพึงได้รับแม้ไม่ได้มีการละเมิดความตกลง TRIPS

๕.๘ เรื่องอื่นๆ ที่อาจมีการหารือ

๕.๘.๑ การเจรจาเปิดตลาดสินค้าอุตสาหกรรม (Non-Agricultural Market Access: NAMA) มีประเด็นการเจรจาที่สำคัญ ๓ หัวข้อ ได้แก่ (๑) การเจรจาลดภาษีสินค้าอุตสาหกรรมและประมง (๒) การเจรจาลดภาษีสรรพสามิต และ (๓) การเจรจาเกี่ยวกับอุปสรรคทางการค้าที่มีภาษี

- ท่าทีไทย สนับสนุนการใช้สูตรสวิสเป็นลำดับแรกในการลดภาษีสินค้า NAMA เนื่องจากเป็นสูตรที่สินค้าที่มีภาษีสูงลดภาษีในอัตราที่มากกว่าสินค้าที่มีภาษีต่ำ และให้ความยืดหยุ่นกับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุดในการเลือกสินค้าเพื่อนำมาลดภาษี ซึ่งหน่วยงานไทยได้ให้ความเห็นชอบแล้ว และร่วมหารือข้อเสนอแนวทางการลดภาษีในรูปแบบอื่นๆ กับประเทศสมาชิก WTO เพื่อให้ไทยได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด

๕.๘.๒ การอำนวยความสะดวกทางการลงทุน เป็นประเด็นใหม่ภายใต้กรอบ WTO ที่อยู่ในความสนใจของหลายประเทศ ภายหลังจากที่ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้าประสบความสำเร็จและมีผลใช้บังคับได้แล้ว ซึ่งปัจจุบันสมาชิกกลุ่มสนับสนุนยังไม่ได้กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนว่าต้องการนำประเด็นการอำนวยความสะดวกทางการลงทุนไปสู่ผลลัพธ์ในรูปแบบใด

• **ท่าทีไทย** ประเทศสมาชิก WTO ควรที่จะต้องมีการหารือในรายละเอียดเพื่อให้เกิดความชัดเจนและความเข้าใจร่วมกันมากขึ้นก่อนที่จะสามารถกำหนดท่าทีในประเด็นนี้ต่อไปได้

๕.๘.๓ **การพัฒนากระบวนการดำเนินงานภายใต้ WTO** เช่น การเจรจาเพื่อเสริมสร้างความโปร่งใสและการแจ้งข้อมูลตามที่กำหนดภายใต้ความตกลงต่างๆ ของ WTO

• **ท่าทีไทย** สนับสนุนเรื่องการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของ WTO ซึ่งรวมถึงหลักการเรื่องความโปร่งใสและการแจ้งข้อมูล เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในระบบการค้าพหุภาคี ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความยืดหยุ่นสำหรับประเทศกำลังพัฒนา โดยไทยอาจคัดค้านเรื่องบทลงโทษที่เกินความจำเป็น อย่างไรก็ตาม ด้วย WTO เป็นองค์การที่ตัดสินใจโดยใช้หลักการฉันทามติ ไทยอาจพิจารณายอมรับข้อเสนอที่ได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกทุกประเทศ

ทั้งนี้ สมาชิกอาจมีการพิจารณาจัดทำถ้อยคำในปฏิญญาของรัฐมนตรี (Ministerial Declaration) ข้อตัดสินใจของรัฐมนตรี (Ministerial Decision) แถลงการณ์ร่วม (Joint Statement) หรือแผนดำเนินงาน (Work Programme) ในประเด็นดังกล่าว รวมทั้งประเด็นอื่นๆ อาทิ การสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคี การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสตรี และมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช เป็นต้น

๖. ประเด็นที่เสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อท่าทีไทยสำหรับการประชุมรัฐมนตรีขององค์การการค้าโลก สมัยสามัญ ครั้งที่ ๑๑ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ตามข้อ ๕ ข้างต้น และมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย พิจารณาใช้ดุลพินิจตามสถานการณ์ ตามความเหมาะสม ในเรื่องที่จะเป็นประโยชน์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำนักอเมริกา แอฟริกา และองค์การระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๖๑๔

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๑๖